

Vyhodnocení dotazníkového šetření Bezpečné prostředí FUD

Zpracovali: Tomáš Suk a Anna Vartecká

29. 10. 2023

Obsah

0. Metodická poznámka	3
1. Statistický vzorek	3
2. Zaznamenal/a jste některé z nevhodných forem chování ze strany kolegů/kolegyň, vyučujících, technických pracovníků či pracovníc?	5
3. Domníváte se, že fakulta nabízí studentům dostatečné procesy pro řešení: nevhodného chování ze strany kolegů/kolegyň, vyučujících, technických pracovníků a pracovníc?	7
4. Byl dle vás proces přijímacího řízení nastaven genderově korektně, tedy bez předsudků a stereotypizace?	8
5. Zaznamenal/a jste v rámci přijímacího řízení nevhodné chování?	9
6. Setkal/a jste se v průběhu studia s těmito situacemi: nepříjemné sexuálně orientované poznámky nebo gesta o těle či vzhled; nepříjemně sexuálně podbarvené vtipy, nechtěný tělesný kontakt, přílišná tělesná blízkost osob; pokus o tělesný kontakt přes jasné odmítnutí; opakované pokusy o navázání milostného vztahu; opakované nabídky na schůzky, sexuální návrhy; nevyžádané rozhovory o intimních osobních věcech; pokus o znásilnění, znásilnění?	10
7. Vyberte prosím tu nejzávažnější situaci a uveďte, kdo se k vám takto choval.	15
8. Jak jste danou situaci řešil/a? Můžete zvolit více odpovědí.....	16
9. Chtěl/a byste nás na cokoli upozornit v souvislosti s obsahem dotazníku upozornit, případně sdílet další svoje osobní zkušenosti, či tipy? (doplňující komentář).....	16
10. Závěrečné shrnutí a doporučení.....	17

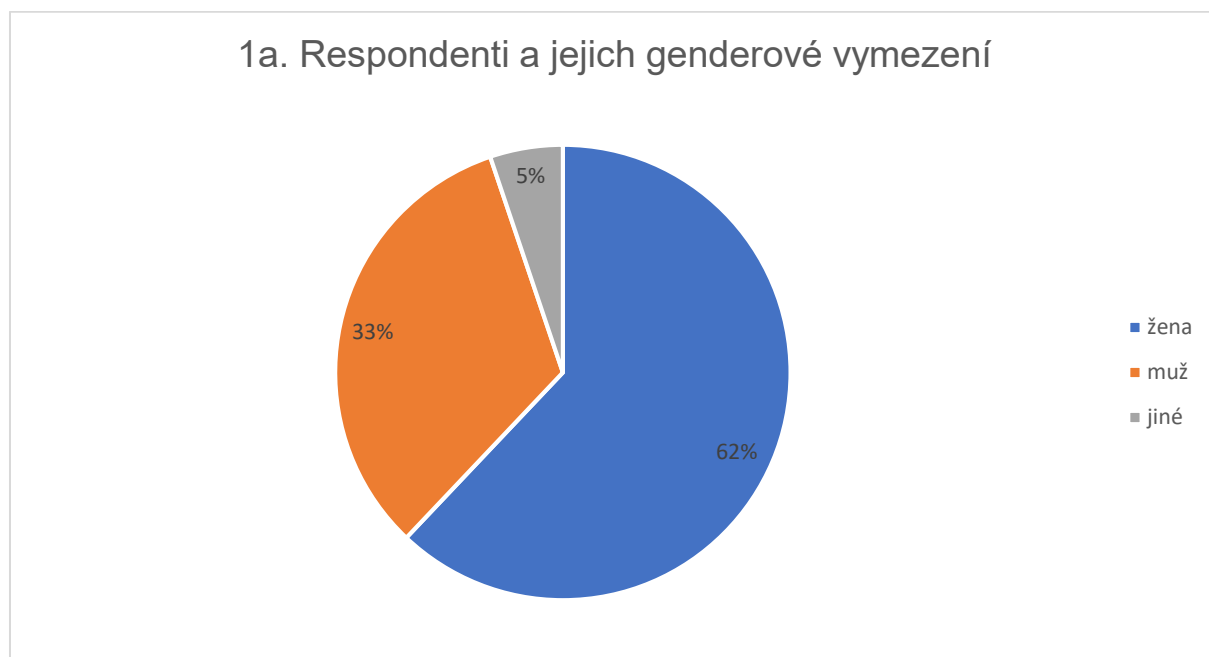
0. Metodická poznámka

Dotazníkové šetření probíhalo od 4. 9. do 18. 9. 2023, přičemž jím byla zahájena iniciativa Bezpečné prostředí FUD. Studenti a studenty byli prostřednictvím e-mailu přes studijní oddělení požádáni paní děkankou o zapojení do dotazníkového šetření. Zároveň byli informováni o iniciativě Bezpečné prostředí FUD a o dotazníkovém šetření prostřednictvím sociální sítě Facebook a webových stránek fakulty. Osloveni byli všichni aktuálně zapsaní studenti a studentky fakulty a zároveň všichni nezapsaní, kteří podali přihlášku v rámci fakulty do navazujícího magisterského studia. Celkově tak bylo osloveno 269 osob bakalářského, magisterského a doktorského studia. Z důvodu nižšího počtu studentů a studentek doktorského studia došlo ke sloučení této skupiny se skupinou magisterského stupně, v opačném případě by byla ohrožena anonymita respondentů doktorského studia.

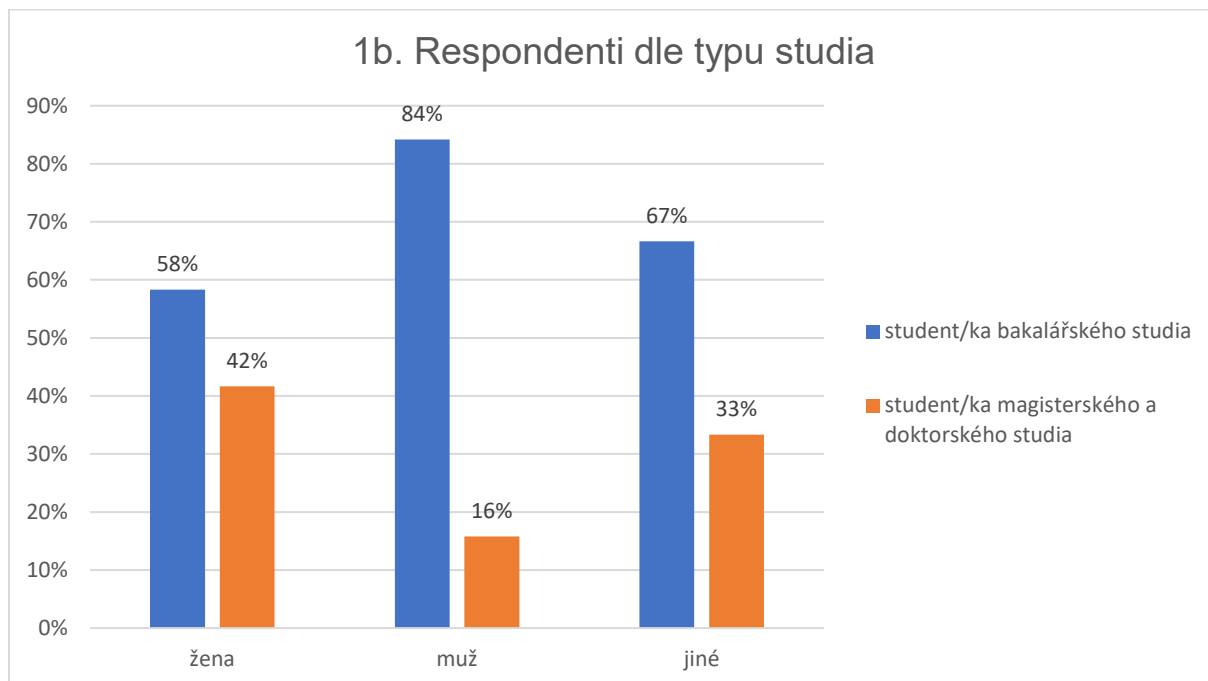
Statistické výsledky povinných okruhů dotazníku předkládáme prostřednictvím procentního vyjádření (v relativních hodnotách). K absolutnímu vyjádření hodnot se přikláníme v případě doplňujících otázek, které nebyly povinné, případně u těch, kdy respondenti mohli volit v odpovědi více variant. Procentní vyjádření by bylo v daném případě zkreslující, neboť vzorek respondentů je výrazně nižší než u povinných otázek.

1. Statistický vzorek

Do šetření se zapojilo celkem 58 respondentů a respondentek, což činí 22,7 % ze všech oslovených. Zapojení studentek bylo takřka dvojnásobné oproti studentům (36 studentek / 19 studentů). 3 zapojené osoby se genderově nezařadily (Graf 1a.). Mezi respondenty převažují studenti a studentky bakalářského studia, výrazná disproporce je pak u respondentů mužů (Graf 1b.).

Graf 1a. Respondenti a jejich genderové vymezení

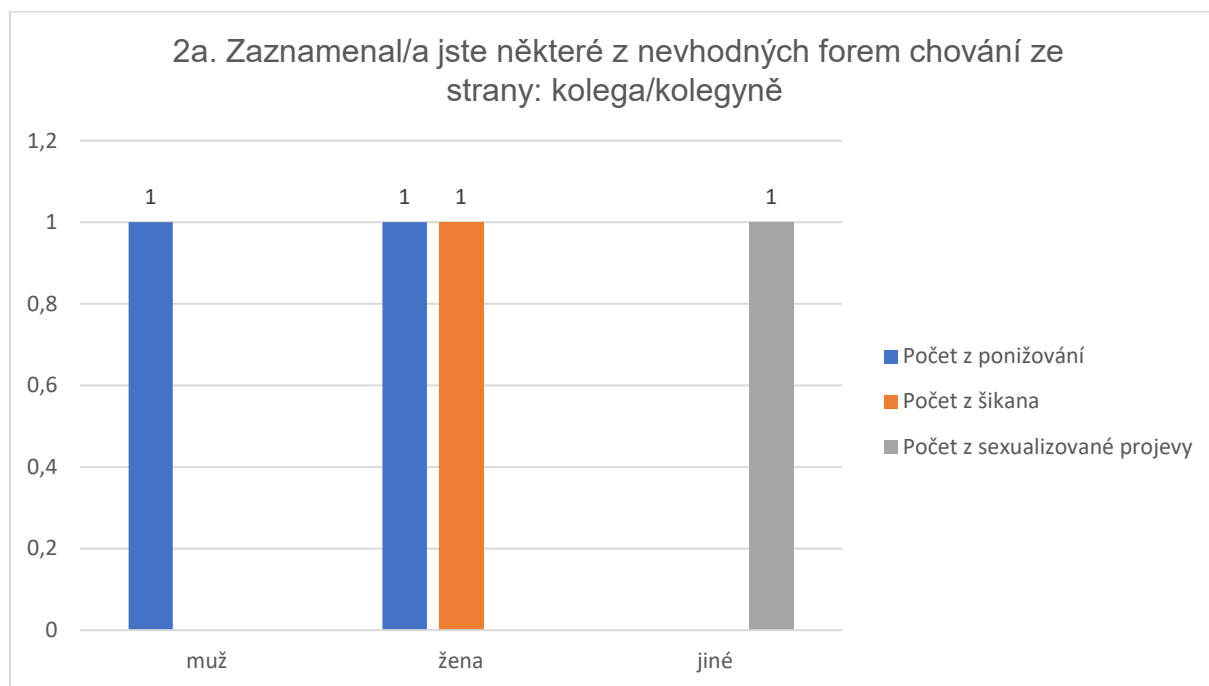
Graf 1b. Respondenti dle typu studia

2. Zaznamenal/a jste některé z nevhodných forem chování ze strany kolegů/kolegyň, vyučujících, technických pracovníků či pracovníků?

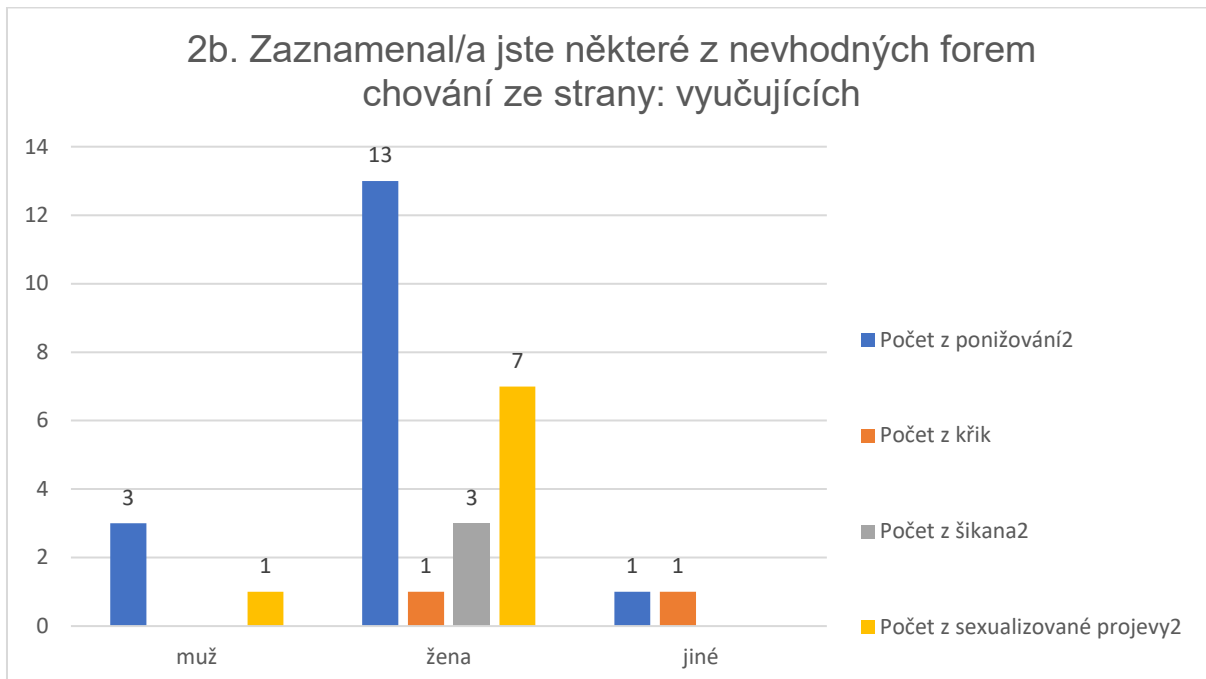
Níže uvedená grafická znázornění reflektují zkušenost studentů a studentek se čtyřmi sociálně patologickými jevy: ponižování, křik, šikana a sexualizované projevy, a to ze strany tří skupin: svých kolegů a kolegyň, vyučujících a ze strany administrativního personálu fakulty. Jeden respondent mohl reflektovat více zkušeností, a to jak se sociální skupinou, tak s danými patologickými jevy. Celkově zareagovalo 22 osob.

Jednoznačně nejvíce jsou zasaženy těmito jevy ženy a zejména ze strany vyučujících. Dominantním nežádoucím jevem v rámci skupiny respondentů je zejména komunikace ze strany vyučujících, jejímž efektem je ponížení. Nezanedbatelná je i zkušenost studentek se sexualizovanými projevy.

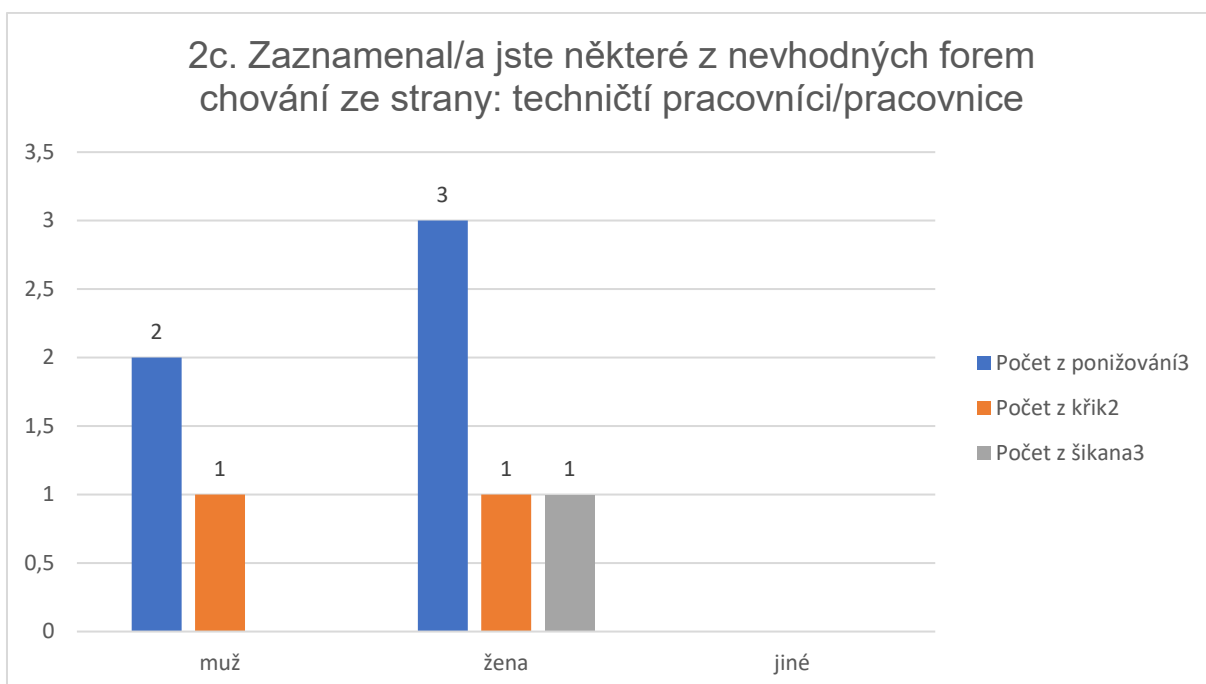
Z většiny z celkových 17 komentářů k danému tématu je patrné, že komunikace s výsledným ponížením studentka či studentky se odehrává v rámci výuky a hodnocení práce studentů a studentek. Na pozadí tohoto jevu se opakovaně objevuje genderová stereotypizace, až sexuální podtext. Dva z výše uvedeného počtu komentářů vylučovaly jakoukoli zkušenost se sociálně patologickými jevy.

Graf 2a. Zaznamenal/a jste některé z nevhodných forem chování ze strany: kolega/kolegyně

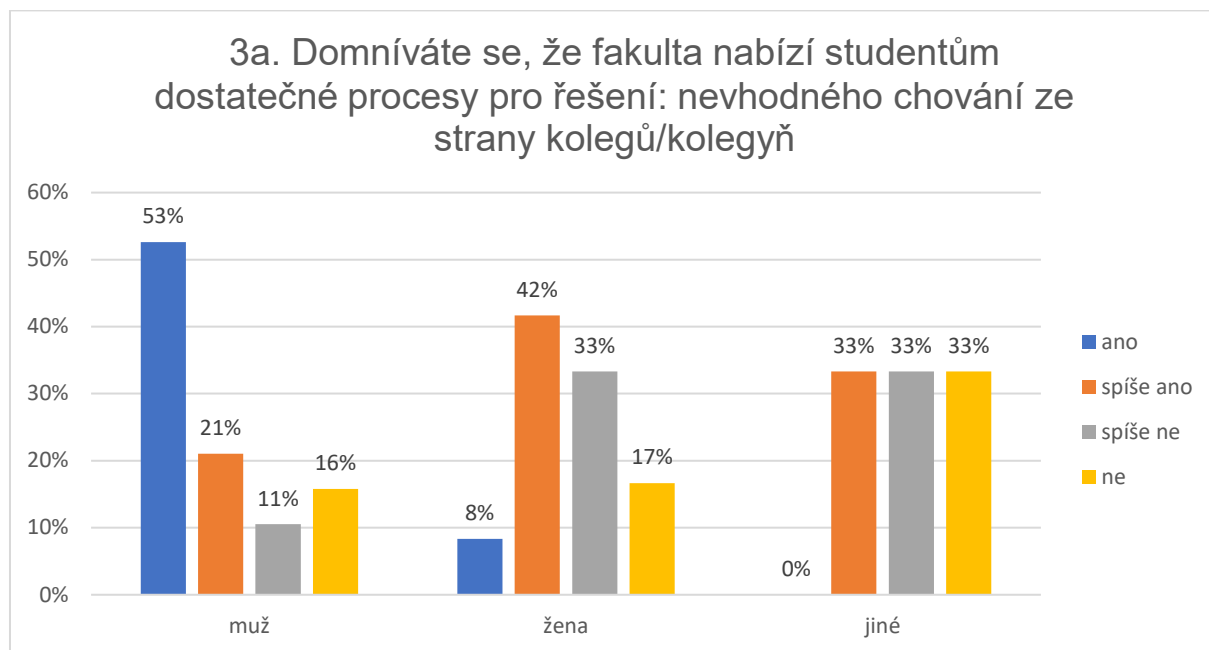
Graf 2b. Zaznamenal/a jste některé z nevhodných forem chování ze strany: vyučující

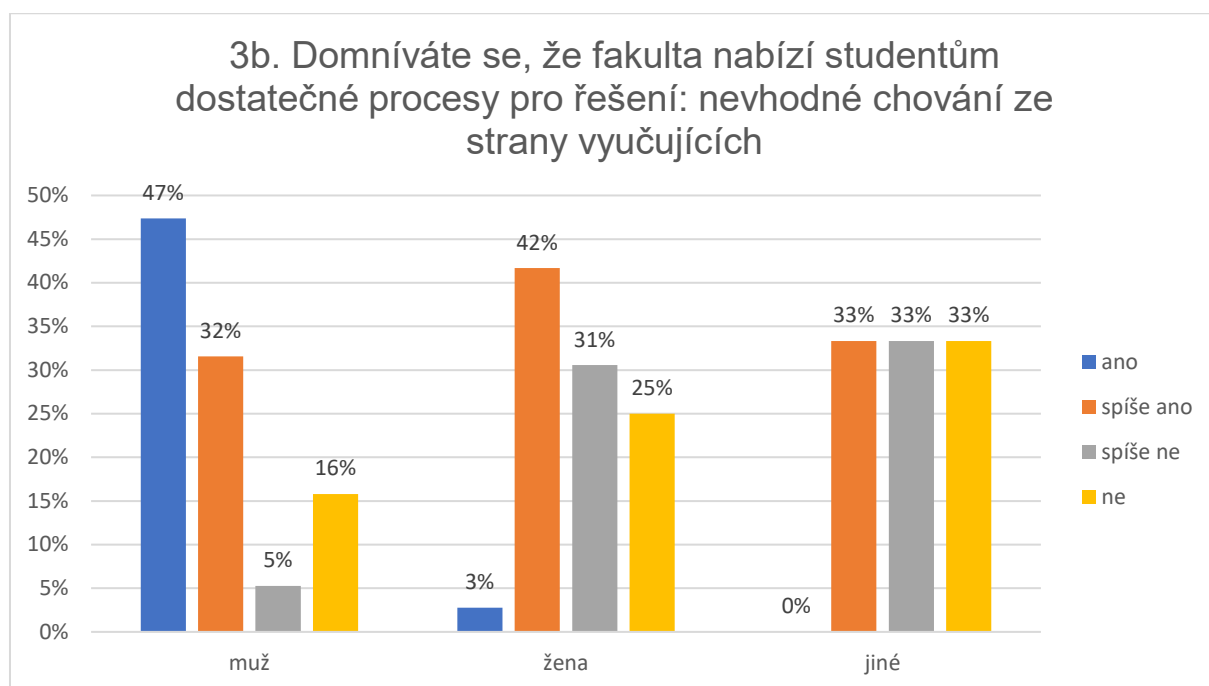
Graf 2c. Zaznamenal/a jste některé z nevhodných forem chování ze strany: techničtí pracovníci/pracovnice

3. Domníváte se, že fakulta nabízí studentům dostatečné procesy pro řešení: nevhodného chování ze strany kolegů/kolegyň, vyučujících, technických pracovníků a pracovníků?

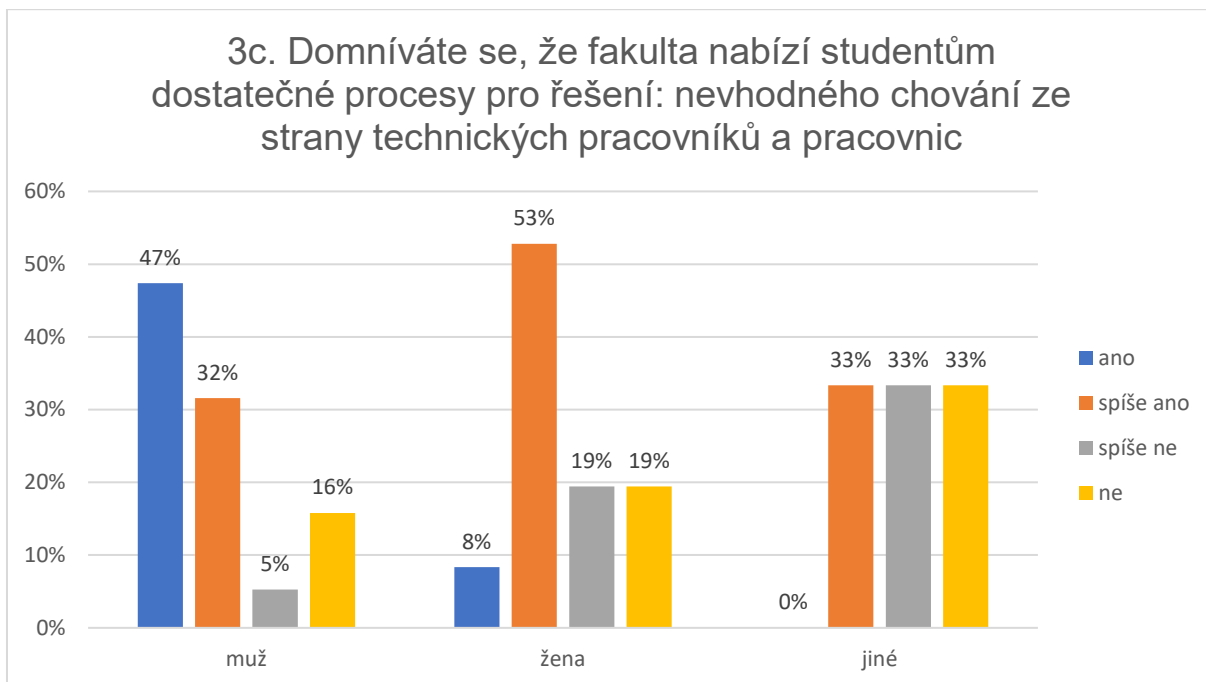
V případě opatření proti výskytu sociálně patologických jevů panuje u všech 58 respondentů názorová rozrůzněnost. Je však patrné, že pohled na procesní relevantnost je do jisté míry genderově podmíněna. Jestliže kladné stanovisko sdílí přibližně tři čtvrtiny studentů, u studentek se pohybuje kolem padesáti procent, přičemž je dominantní odpověď spíše ano.

Graf 3a. Domníváte se, že fakulta nabízí studentům dostatečné procesy pro řešení: nevhodného chování ze strany kolegů/kolegyň

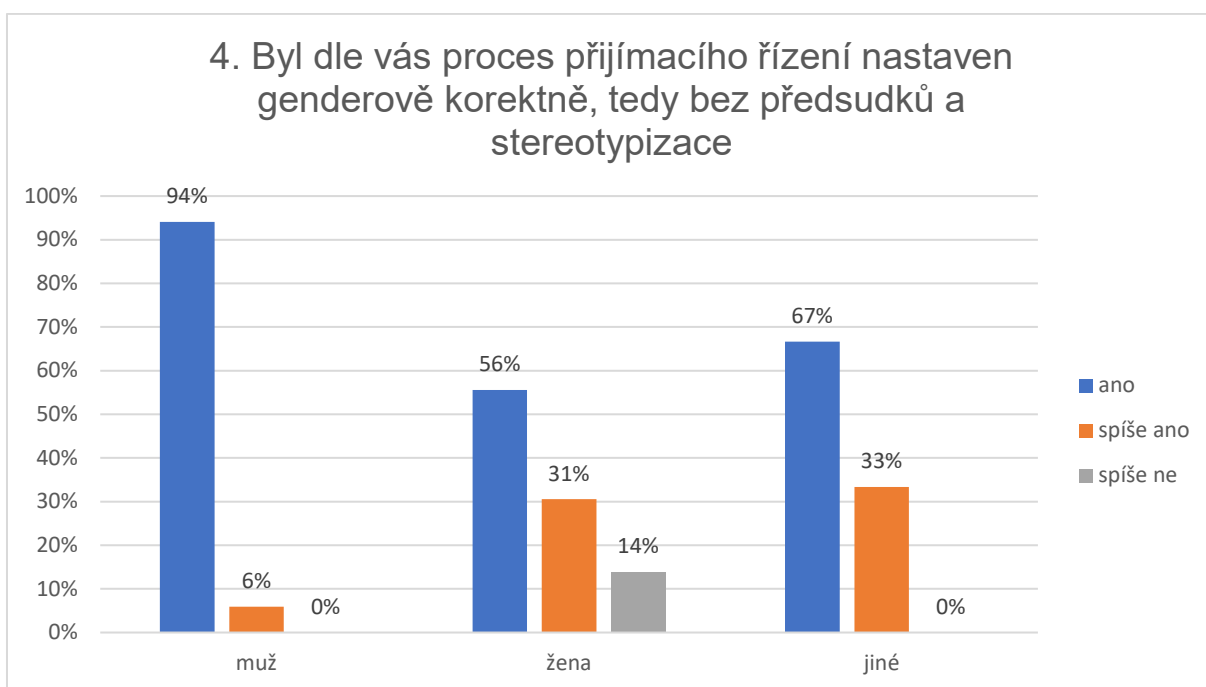
Graf 3b. Domníváte se, že fakulta nabízí studentům dostatečné procesy pro řešení: nevhodné chování ze strany vyučujících

Graf 3c. Domníváte se, že fakulta nabízí studentům dostatečné procesy pro řešení: nevhodného chování ze strany technických pracovníků a pracovníc

4. Byl dle vás proces přijímacího řízení nastaven genderově korektně, tedy bez předsudků a stereotypizace?

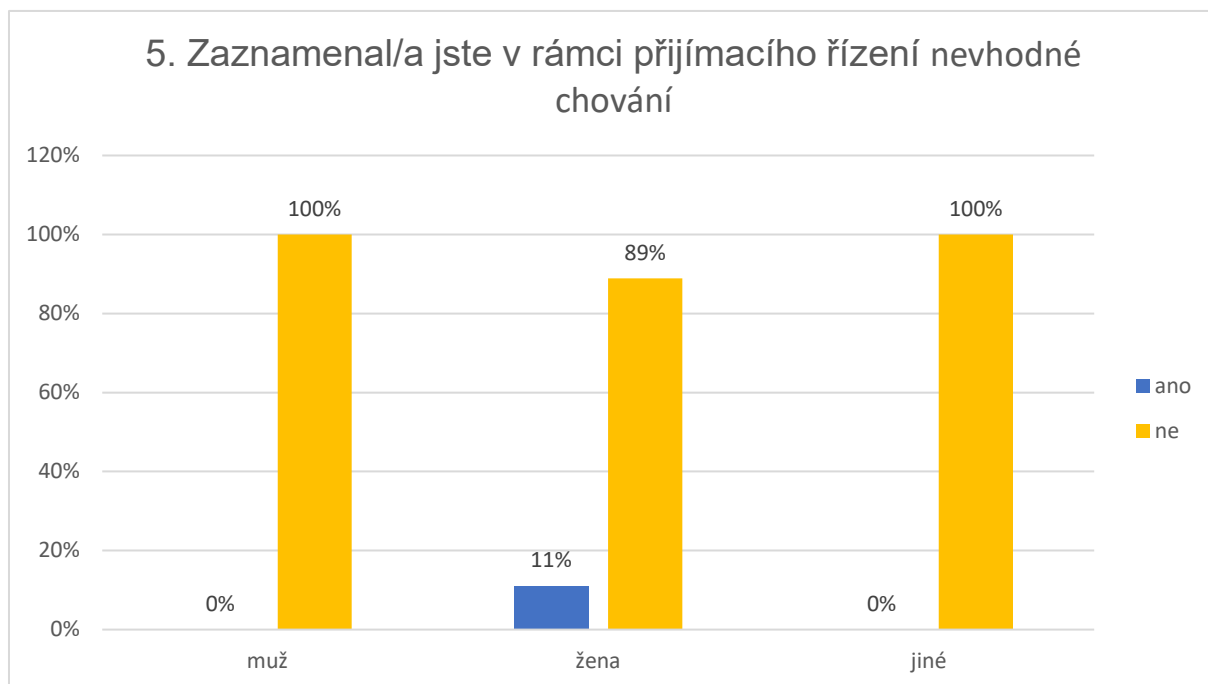
Proces přijímacího řízení byl zcela bezproblémově z hlediska předsudků a genderové stereotypizace nastaven pro muže. U žen je patrná zřetelnější názorová diferenciaci. Stejně tak komentáře (celkem 5) byly až na jeden případ formulovány neutrálně či pozitivně.

Graf 4. Byl dle vás proces přijímacího řízení nastaven genderově korektně, tedy bez předsudků a stereotypizace

5. Zaznamenal/a jste v rámci přijímacího řízení nevhodné chování?

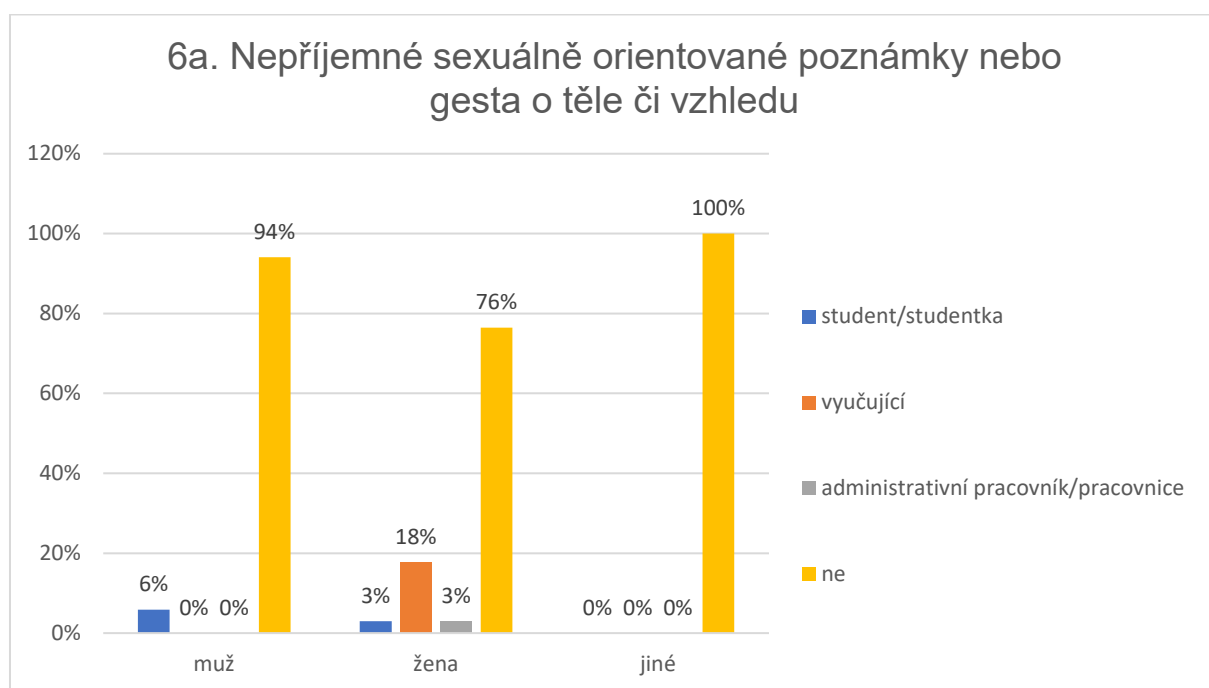
V rámci přijímacího řízení studenti a genderově nevymezení nezaznamenali žádné nevhodné chování ze strany pracovníků fakulty. V případě studentek se setkáváme s 11% kladným stanoviskem, což v absolutním počtu činí 4 případy. Tři komentáře (ze 4 celkově) osvětlují tuto skutečnost jako spíše selhání jednotlivců, nikoli systému.

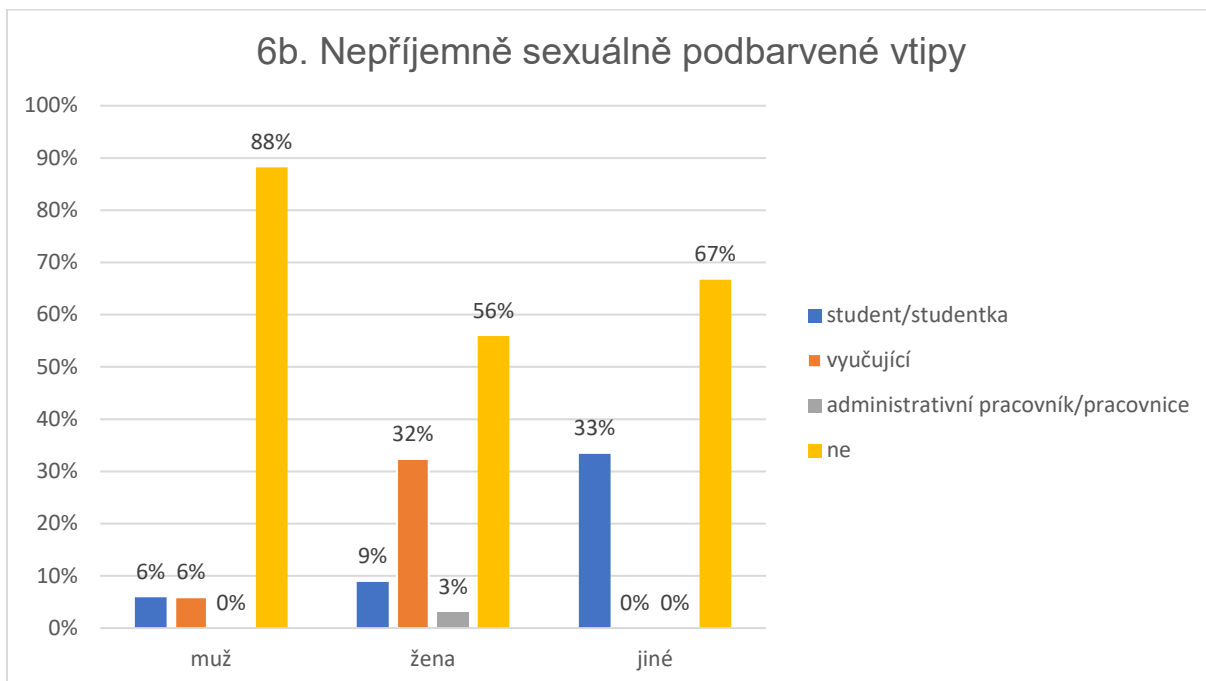
Graf 5. Zaznamenal/a jste v rámci přijímacího řízení nevhodné chování

6. Setkal/a jste se v průběhu studia s těmito situacemi: nepříjemné sexuální orientované poznámky nebo gesta o těle či vzhled; nepříjemně sexuální podbarvené vtipy, nechtěný tělesný kontakt, přílišná tělesná blízkost osob; pokus o tělesný kontakt přes jasné odmítnutí; opakované pokusy o navázání milostného vztahu; opakované nabídky na schůzky, sexuální návrhy; nevyžádané rozhovory o intimních osobních věcech; pokus o znásilnění, znásilnění?

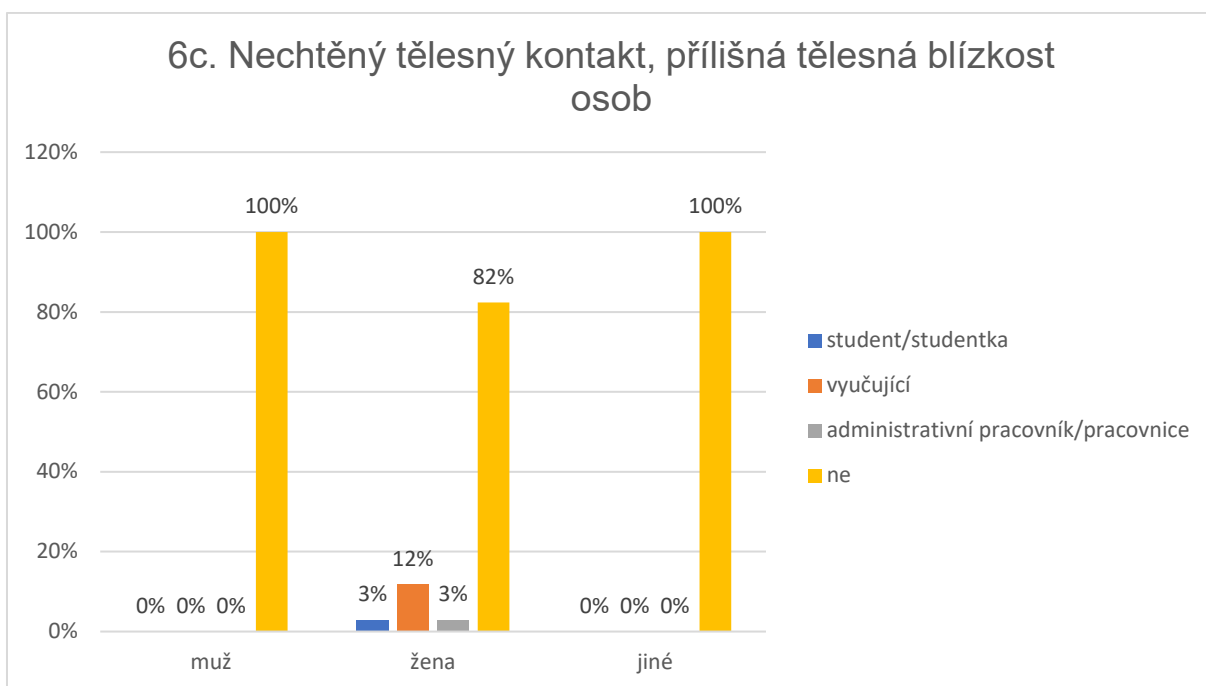
Sociálně nevhodné jevy se objevují zejména v případech, kdy jde o verbální komunikaci. Jsou opět genderově podmíněné a dopadají více na ženy než muže. Do této kategorie spadají sexuální orientované poznámky (Graf 6a.), sexuální podbarvené vtipy (Graf 6b.) a nevyžádané rozhovory o intimních věcech (Graf 6h.). Sexuálně podmíněný nátlak se na půdě fakulty dle výsledků šetření neobjevuje.

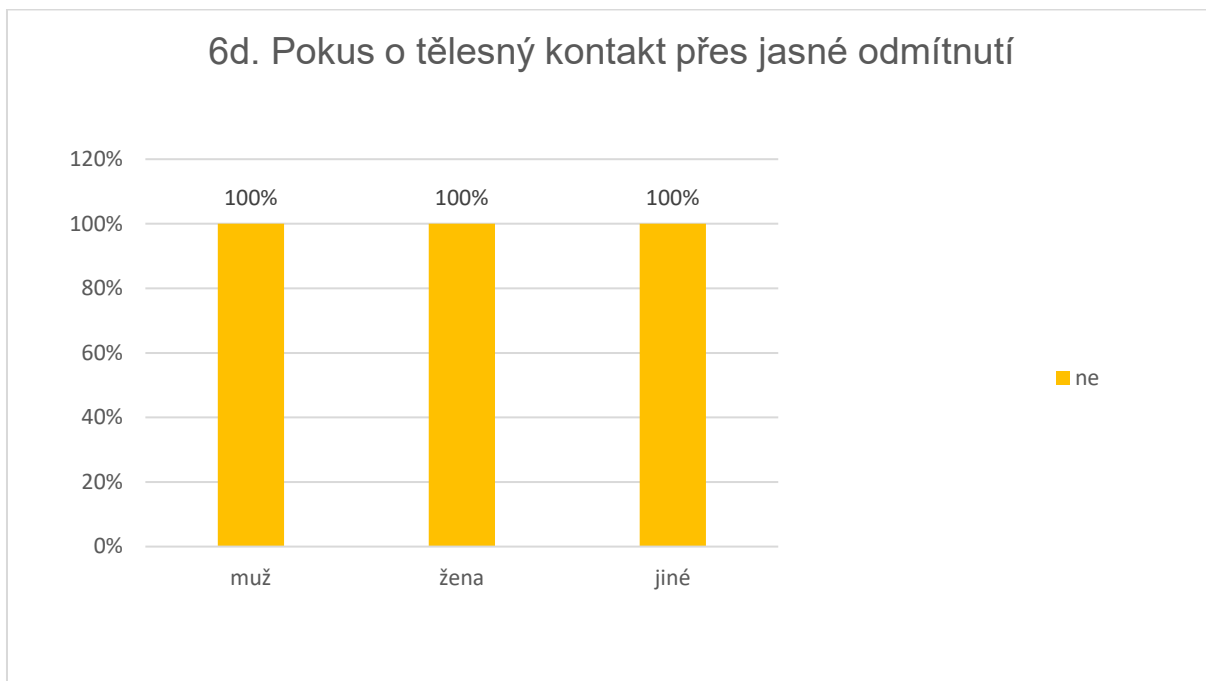
Graf 6a. Nepříjemné sexuální orientované poznámky nebo gesta o těle či vzhledu

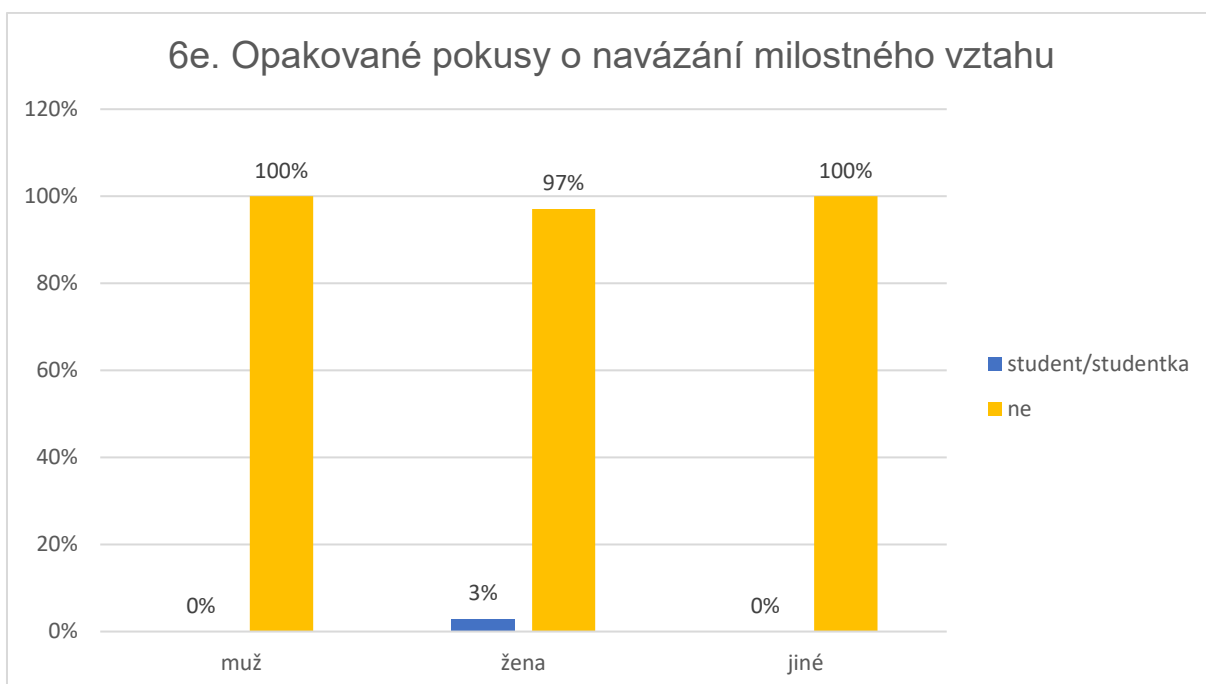
Graf 6b. Nepříjemně sexuálně podbarvené vtipy

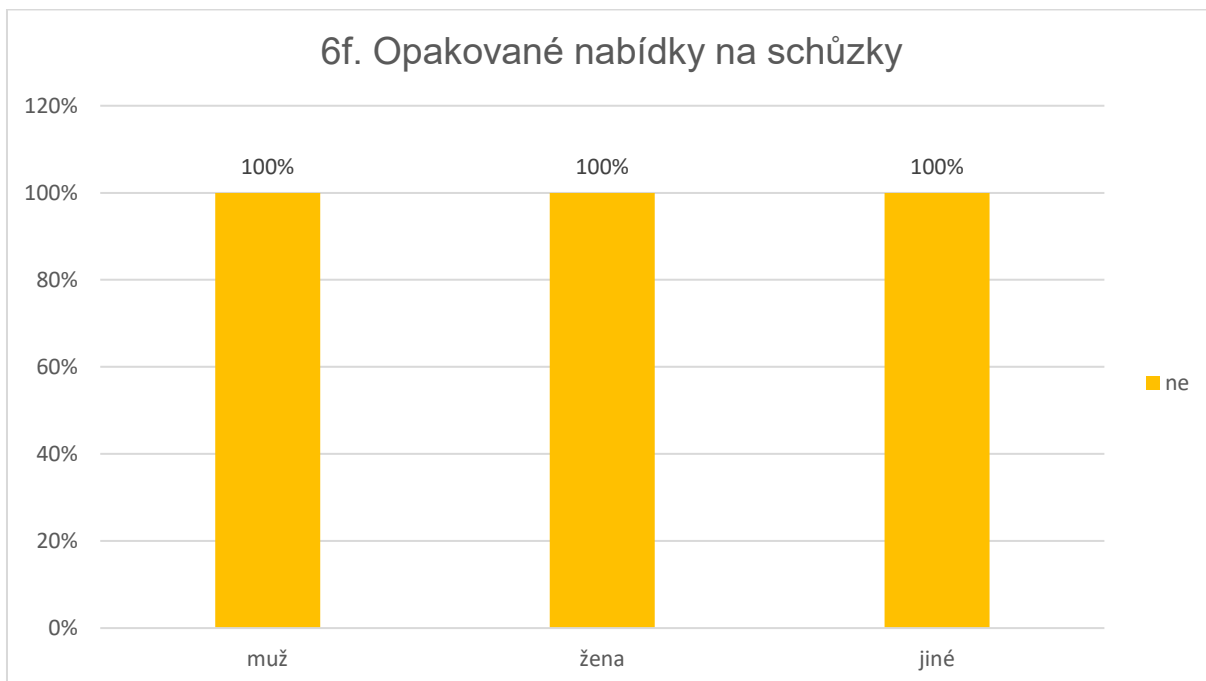
Graf 6c. Nechtěný tělesný kontakt, přílišná tělesná blízkost osob

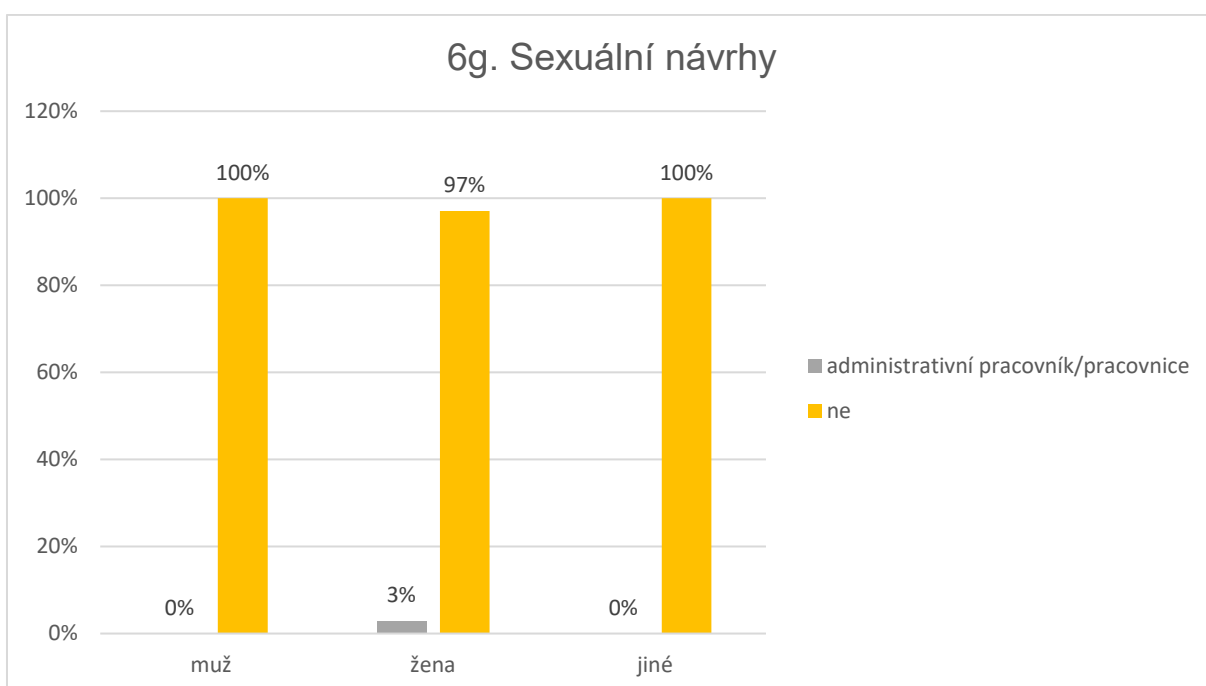
Graf 6d. Pokus o tělesný kontakt přes jasné odmítnutí

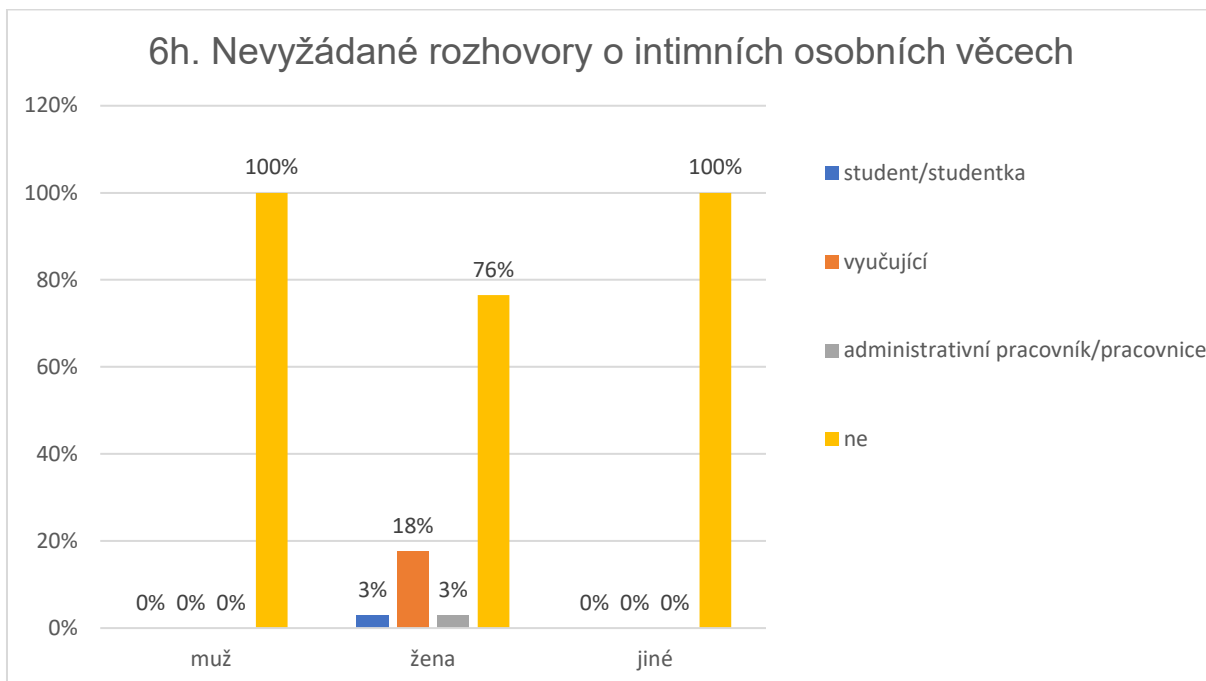
Graf 6e. Opakované pokusy o navázání milostného vztahu

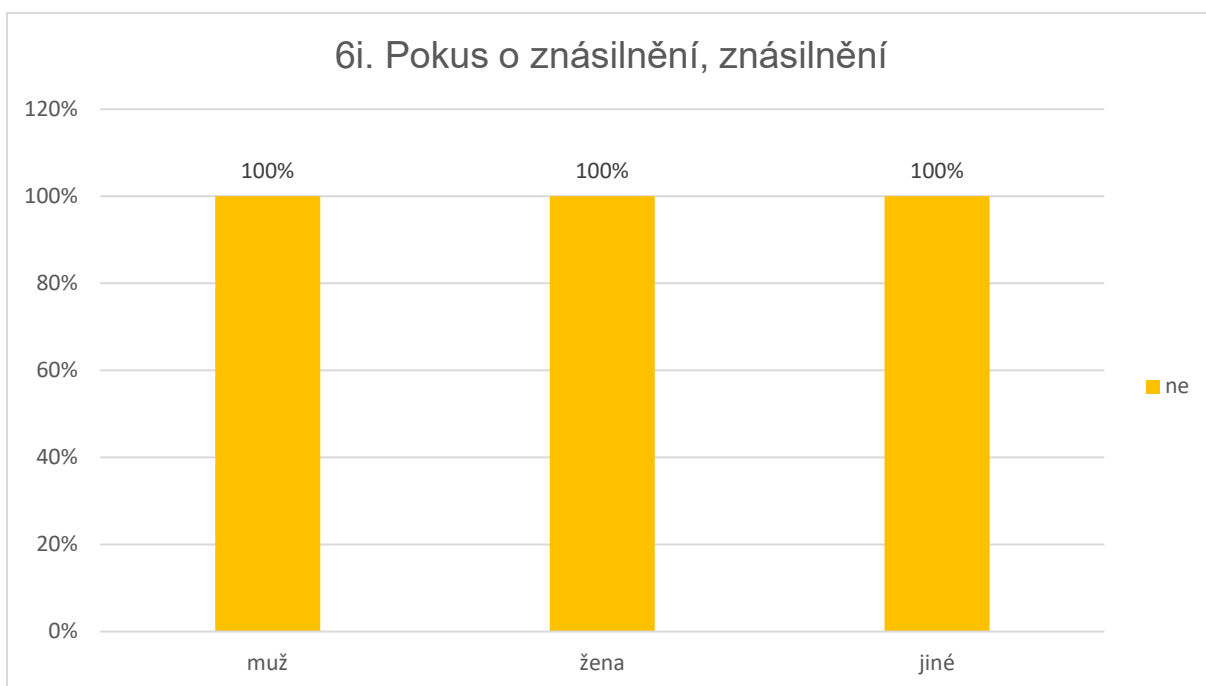
Graf 6f. Opakované nabídky na schůzky

Graf 6g. Sexuální návrhy

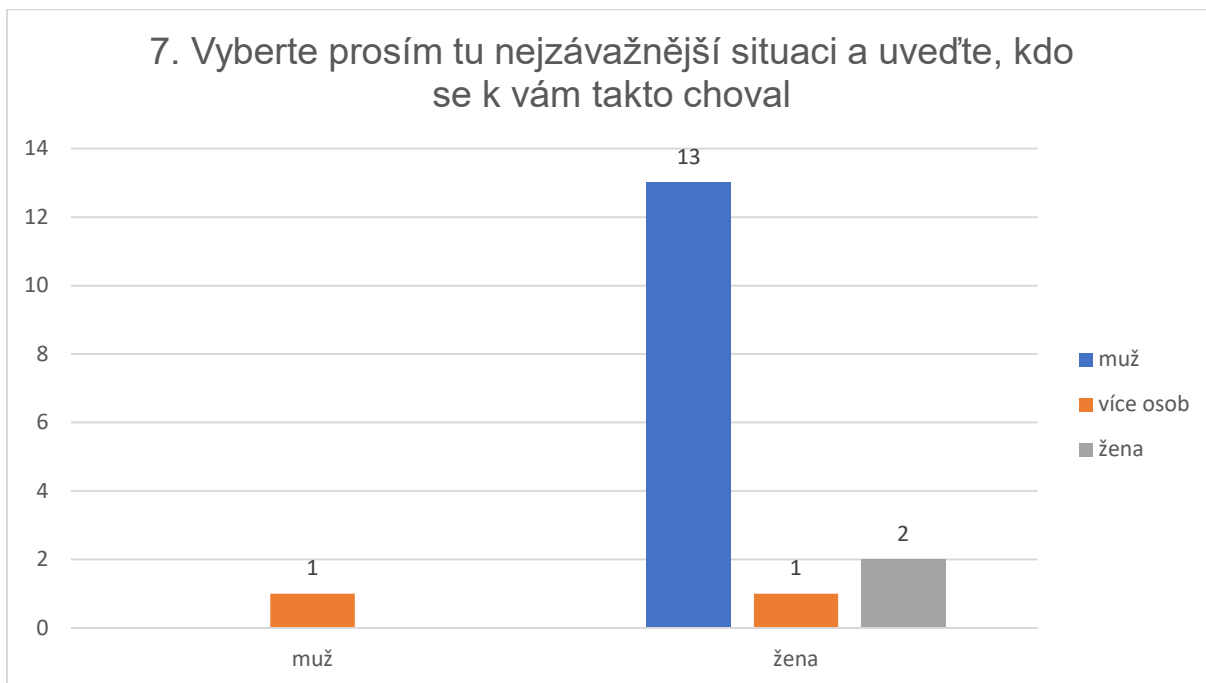
Graf 6h. Nevyžádané rozhovory o intimních osobních věcech

Graf 6i. Pokus o znásilnění, znásilnění

7. Vyberte prosím tu nejzávažnější situaci a uveďte, kdo se k vám takto choval.

Tato odpověď je zpracována v absolutních hodnotách, neboť byla podmíněna negativní zkušeností respondentů. Celkem se vyjádřilo 17 respondentů, přičemž až na jednoho studenta mají negativní zkušenost studentky, a to nejvíce s muži. Z celkově osmi komentářů opět vyplývá, že dané situace jsou založeny na verbální genderové stereotypizaci a sexuálně podbarvené komunikace, jež má pro mluvčího plnit roli vtípu.

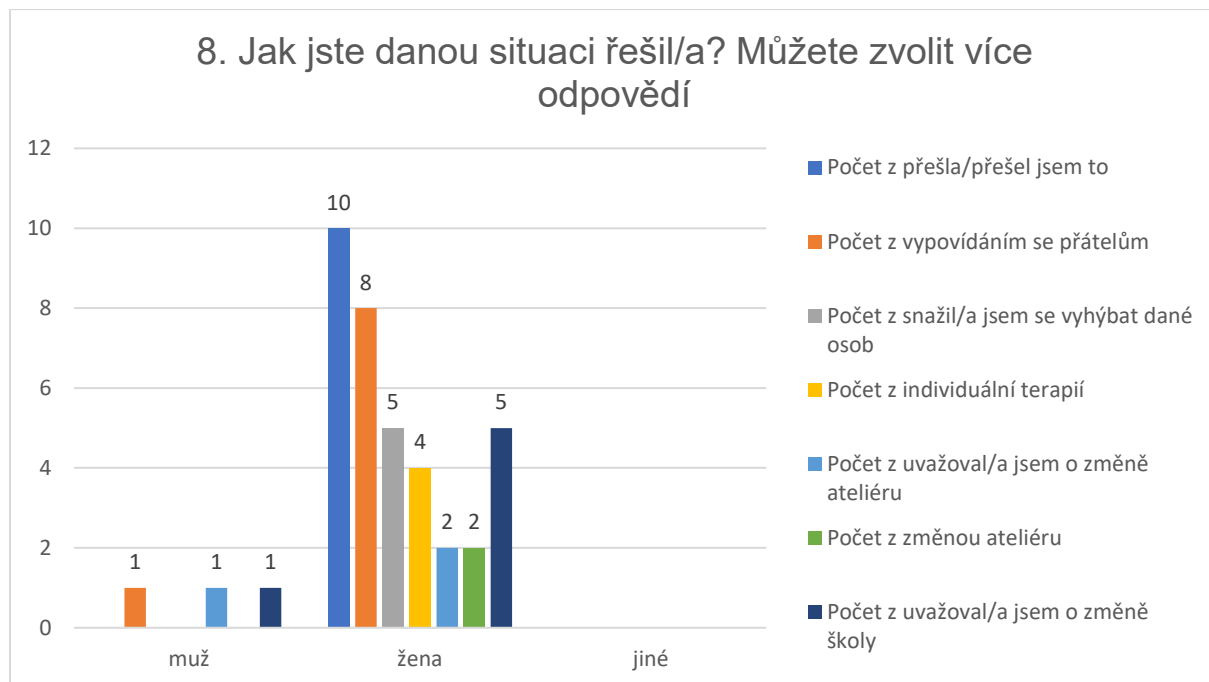

Graf 7. Vyberte prosím tu nejzávažnější situaci a uveďte, kdo se k vám takto choval

8. Jak jste danou situaci řešil/a? Můžete zvolit více odpovědí.

Odpovědi na tuto otázku opět uvádíme v absolutních číslech, neboť odpovídali pouze ti respondenti a respondenty, kteří se s nějakou z nevhodných situací setkali. Zároveň mohli volit více vyjádření. Celkově se vyjádřilo 17 osob, z toho 15 studentek.

Studentky reagovaly na situaci zejména tím, že danou situaci přešly, respektive ji v rámci psychohygieny komunikovali pouze s přáteli. Pro 6 osob (5 studentek) to byl důvod k uvažování o odchodu ze školy.

Graf 8. Jak jste danou situaci řešil/a? Můžete zvolit více odpovědí

9. Chtěl/a byste nás na cokoli upozornit v souvislosti s obsahem dotazníku upozornit, případně sdílet další svoje osobní zkušenosti, či tipy? (doplňující komentář)

Bylo sesbíráno 10 doplňujících komentářů, přičemž 3 z nich charakterizovaly prostředí FUD jako bezpečné bezproblémové. Zbýlých 7 komentářů poukazovalo zmiňovalo potřebu mít osobu, které je možné se anonymně svěřit v případě potřeby řešit nastalý problém, případně poukazovaly na potřebu zvýšení kompetencí vyučujících v oblasti komunikační senzitivity.

10. Závěrečné shrnutí a doporučení

Z výsledků dotazníkové šetření vyplývá, že se na fakultě v nezanedbatelné míře vyskytují sociálně nevhodné jevy založené na nízké míře komunikační senzitivity, pro níž je zároveň příznačná genderová stereotypizace. Násilné či sexuální patologické jevy se na fakultě dle výsledků šetření neobjevují. Výsledky šetření zároveň ukazují absenci řešení sociálně patologických jevů prostřednictvím osoby, která by na fakultě v této oblasti systémově fungovala.

Šetření se účastnilo celkem 22,7 % z celkově dotázaných. Tuto výši účasti je třeba zohlednit při další interpretaci výsledků, neboť se nejedná o náhodně vybraný vzorek, ale o účast osob, které se k tématu chtěly vyjádřit.

Na základě výsledků dotazníkové šetření jsou předložena tato doporučení:

1. Reflektovat téma bezpečného sociálního prostředí FUD v rámci strategického směřování fakulty.
2. Přístupnou cestou realizovat alespoň 2 školení do roka pro pedagogické pracovníky s tématy senzitivní sociální komunikace, genderová stereotypizace apod.
3. Vymezit v rámci struktury fakulty pozici (včetně kompetencí, lze i více pozic), která by se tématem bezpečného prostředí FUD zabývala a plnila také roli osoby, která zajistí anonymní projednání nevhodné situace.
4. Realizovat různou formou další šetření, která bude sledovat další vývoj nasycenosti prostředí FUD nevhodnými sociálními jevy.
5. Monitorovat a prošetřit konkrétní negativní jevy zmiňované v komentářích dotazníku.